

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

Odbor za ljudska prava i slobode
Skupštine Crne Gore

Broj: 00-63-8/20-9/
Podgorica, 5. mart 2020. godine

ZAKLJUČCI

SA 56. TEMATSKE SJEDNICE ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE, organizovane u partnerstvu sa Jedinicom za borbu protiv govora mržnje i saradnju Savjeta Evrope i Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori

„Jednakost pred zakonom i zabrana diskriminacije u cilju poštovanja različitosti“ /O Predlogu zakona životnom partnerstvu lica istog pola/

1. Učesnici 56. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode, organizovane u partnerstvu sa Jedinicom protiv govora mržnje i saradnju Savjeta Evrope i Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori, u otvorenom i inkluzivnom dijalogu su razmijenili mišljenja o načinu implementacije ljudskih prava i sloboda pripadnika LGBTIQ populacije i zaključili da u okviru sistema ljudskih prava jednakost pred zakonom, kao opšte pravno načelo i zabrana diskriminacije, kao ljudsko pravo, imaju posebno mjesto.
Ocijenili su da se u nedostatku poštovanja ovih principa teško može govoriti o ispunjavanju međunarodne, ali i unutrašnjo-pravne, političke i moralne obaveze propisane Ustavom Crne Gore.
2. Učesnici sjednice su saglasni da donošenje zakona o životnom partnerstvu lica istog pola ne podrazumijeva prihvatanje normi koje već nijesu prepoznate kao standard ljudskih prava, posebno ako se uzme u obzir da je ovakav akt odavno zaživio u većini pravnih sistema.
Stoga, zaključuju da Crna Gora donošenjem zakona o životnom partnerstvu lica istog pola ne bi pokazala inventivnost, već bi slijedila zajedničku evropsku pravnu tradiciju.
3. Jedinstvena je ocjena učesnika sjednice da je normativnim aktom potrebno urediti prava životnih partnera istog pola, tim prije što je Evropski sud za ljudska prava, kao najviši međunarodno pravni autoritet u implementaciji ljudskih prava, zauzeo jasan stav da se jednakost osoba koje čine zajednicu istog pola mora obezbijediti linearnim usaglašavanjem ili donošenjem posebnog zakona, što je potvrđeno u praksi Suda, posebno u predmetu „Oliari i drugi protiv Italije“.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

Odbor za ljudska prava i slobode
Skupštine Crne Gore

4. Usvajanjem Predloga zakona o životnom partnerstvu lica istog pola obezbijedila bi se pravna sigurnost i ujednačenost zakonodavstva, racionalniji pristup i jasnije uporište materijalno-pravne osnove presuđenja, odnosno donošenja odluka u upravnim stvarima koje se odnose na prava pripadnika LGBTIQ populacije. Čak i u situaciji kada ovakav zakon ne postoji u pravnom sistemu Crne Gore sudovi i drugi organi dužni su da primijene standarde Evropskog suda za ljudska prava u širem smislu, pa je zakon samo jasan pravni izraz domaćeg zakonodavstva i olakšan posao donosiocima odluka, čime bi se prevazišao još jedan „jaz“ na putu evropskih integracija i ispunila obaveza Crne Gore iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i Crne Gore.
5. Ocjenjuje se da bi usvajanje Predloga zakona o životnom partnerstvu lica istog pola predstavljalo samo formalizaciju stvarnog života, čime bi se riješio niz praktičnih pitanja u odnosu između partnera istog pola, kao i da registracija životnih partnerstava lica istog pola odgovara našoj sadašnjoj stvarnosti, kulturnim obrascima, običajima i normama. Istim bi potvrdili načela univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava, koja važe za sva ljudska bića bez obzira na bilo koju urođenu ili stečenu karakteristiku.
6. Zaključuje se da je Predlog zakona značajan iskorak u unapređenju ljudskih prava i sloboda, pri čemu se niko ne favorizuje, već se stvaraju uslovi da svi budu jednaki. Donošenje zakona o životnom partnerstvu lica istog pola koristilo bi LGBTIQ zajednici koja je po mnogim indikatorima i dalje jedna od marginalnih grupa, čime bi se njihov život učinio lakšim u ostvarivanju jednakosti u pravima i slobodama koje imaju i drugi građani/ke u Crnoj Gori.
7. Polazeći od činjenice da ljudska prava nijesu pitanje politike, nego i morala iz koga su proistekla, uzimajući u obzir jednakost svih u pravima i dostojanstvu, kao i iskustva Hrvatske i Francuske u regulisanju životnog partnerstva osoba istog pola i praksu Evropskog suda za ljudska prava, ocjenjuje se da realnost koja se odnosi na život pripadnika LGBTIQ zajednice treba zakonom urediti na najbolji mogući način, pri čemu svaka država ima pravo da odabere model pravnog uređenja životnih zajednica istopolnih partnera.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković